

Yayın Adı Tempo
Referans No 36474364
Renk Renkli

Yayın Tarihi 01.03.2014
Etki Tarafsız
STxCM 156,39

Küpür Sayfa 1
Tiraj 9782
Sayfa 58

“YAŞADIKLARIMIZ

30 yıllık Milliyet macerası

Türkiye'nin en deneyimli gazetecilerinden Derya Sazak, Milliyet gazetesine 1983 yılında girdi. Parlamento muhabiri, Ankara büro şefi ve Ankara temsilcisi olarak çalıştı. 1995-1998 yılları arasında gazetenin genel yayın yönetmenliğini üstlendi. Uzun yıllar 'Siyaset Günlüğü' köşesinde yazılarını kaleme aldı. Ekim 2012'de yeniden yayın yönetmenliğine getirilen Sazak'ın görevine 2013 Temmuz ayının sonunda son verildi.

Yayın Adı Tempo
Referans No 36474364
Renk Renkli

Yayın Tarihi 01.03.2014
Etki Tarafsız
STxCM 156,39

Küpür Sayfa 2
Tiraj 9782
Sayfa 59

GÖRÜLMÜŞ ŞEY DEĞİL"

'İmralı Zabıtları'nı manşete taşıyınca, süreci sabote etmekle suçlandı. Gezi olayları, Mısır darbesi haberlerinde hedef oldu. Yaşadıklarını ve sonrasını 'Batsın Böyle Gazetecilik' kitabında anlatan Milliyet gazetesinin eski yayın yönetmeni Derya Sazak, medyaya baskıların ters tepeceğini düşünüyor, "Bizim savunduğumuz gazetecilik batmayacaktır, tersine yükselecektir" diyor.

röportaj: **EREN BAŞAĞAN** / erenb@doganburda.com
fotoğraf: **ÇAĞRI KILIÇCI**

Batsın Böyle Gazetecilik' kitabınızda özellikle son döneme, Milliyet'teki yayın yönetmenliği döneminizde yaşadıklarınıza odaklanıyorsunuz. Neden son dönemi anlatıyorsunuz?

Medya-iktidar ilişkileri öteden beri sorunlu olmuştur. Gazeteci haber alır, haber verir, eleştirir, muhaliftir ve bunlar, iktidarlara hep rahatsız eder. Ancak son dönemde ortaya çıkanlar, bizim yaşadıklarımız, Habertürk'ün yayınıyla alakalı yaşananlar pek alışıldık şeyler değil. Benim gibi meslek hayatı 38 yıla yayılan bir gazeteci için görülmuş şey değil. Buna yakın ya da benzer örnekler var. 12 Eylül'de gazetecilik yaptım; açık darbe dönemi idi, gazeteler kapatıldı. Medyanın yönlendirildiği, Mehmet Ali Birand ve Cengiz Çandar gibi gazetecilerin işinden edildiği zamanlara da tanık oldum. O da "Postmodern darbe" denilen 28 Şubat dönemi idi. Ancak sivil hükümetlerin işbaşında olduğu demokratik dönemlerde bu tür olayların, baskıların olmaması gerekir. Üstelik bu dönemin siyasi yöneticileri, 28 Şubat postmodern darbe sürecinde mağdur olduklarını düşünen, bu darbede başları yanan kişiler. Ancak görüyoruz ki, gazetecileri ya da yazarları yaptıkları haberler, yorumlar nedeniyle işten çıkaran, gazete patronları üzerinde baskı kurarak büyük tasfiyeler yapan, yayın yönetmenlerini değiştiren, yazarları işlerinden uzaklaştırmaya uğraşan adımlar, benzeri dönemlerle karşılaştırıldığında, asıl bu dönem kat be kat artmıştır.

Kitabınızda Milliyet'te dokuz ay süren yayın yönetmenliğinizde ve sonrasında yaşananları anlatıyorsunuz. Her şey Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın "Batsın böyle gazetecilik" diye tepki gösterdiği İmralı tutanakları haberiyse başlıyor.

28 Şubat 2013'te Abdullah Öcalan ile BDP heyetinin görüşme tutanaklarını yayımladık. Gazeteyi o gün 'İmralı Zabıtları' sürmanşetiyle çıkardık. Bu haber üzerine Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, siyasi başdanışmanı Yalçın Akdoğan ve AKP Genel Başkan Yardımcısı Hüseyin Çelik, her platformda üzerimize geldi. Önce "Sabotaj" dediler, sonra "Haber kim sızdırdı?" diye sorguladılar, muhabire "Ya haber kaynağını açıkla, ya da seni işinden ederiz" diye dolaylı ya da doğrudan baskı yapıldı. Sonra Hasan Cemal, "Herkes işine baksın" diye yazınca, onu göndermeye çalıştılar; siyasal iklimin sonucu olarak Hasan Cemal ile yollarımızı ayırmak zorunda kaldık. Ardından Gezi olaylarıyla beraber bu sefer Can Dündar'ın yazıları nedeniyle baskı başladı. Can Dündar'ı işten çıkarmamı istediler.

Ne yanıt verdiniz?

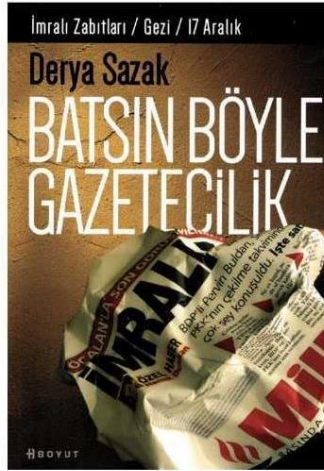
Bunu yapmadığım gibi, Mısır Cumhurbaşkanı Muhammed Mursi karşıtı gösterileri izlemek üzere Kahire'ye gönderdim. Darbeyi izledik; bu sefer de adımızı darbeciye çıkarmaya, Taksim-Tahrir benzetmesi yapmaya çalıştılar ki, bütünüyle yalandı. Çünkü biz yalnız Tahrir Meydanı'na değil, Mursi'yi destekleyenlerin toplandığı Adeviye Meydanı'na da gittik. Ayrıca Milliyet adına orada yalnız Can Dündar yoktu, Binyamin Aygün ve Burcu Karakaş da vardı. Milliyet Yayın Yönetmeni olarak ben de bunları manşet yapıyordum; haberi "Arap Baharı'na darbe" başlığıyla verdik, "Darbe karşısında Batı'nın sessizliği" diyerek tavrı aldık. Biz bu haberleri yaparken, Başbakan henüz susuyordu. Dolayısıyla gelişmeler, benim için sansür ya da oto sansüre dönüşmedi. Tersine bu haberleri verdiğimiz için ağır bedeller ödedik. Demirören ailesinden Can Dündar ile ilgili baskılar arttı; "Gezi'den çek", "Tahrir'den çek", "Yazdırma", "Röportaj yaptırma" sözleri, "İşten at"a dönüştü. Ben de "Can Dündar'ı atmam."

Yayın Adı Tempo
Referans No 36474364
Renk Renkli

Yayın Tarihi 01.03.2014
Etki Tarafsız
STxCM 102,22

Küpür Sayfa 3
Tiraj 9782
Sayfa 60

*İş adamlarını zorlayıp
gazete sahibi yaparsanız,
günü gelir, bunlar Meclis
soruşturması, yargı konusu
olur. Böyle şeyler her
zaman yaşanmıştır.*

Bunun lafını bile duymak istemiyorum. Onun üzerinden gelerseniz, istifa ederim” dedim. Sonuçta beni gönderdiler, ertesi gün yerime Fikret Bila’yı getirdiler, bir gün sonra da Erdoğan Demirören telefon açarak, Can Dündar’ı bizzat işten çıkardı.

“Özal da tek adamlığa özendi”

Kitabınızda önceki dönemlere değinmiyorsunuz, ama demokrasi dönemlerinde benzer başka müdahalelere de tanık oldunuz mu?

1980’lerin sonunda, Turgut Özal’ın da medyaya ayar verme çabasına girdiği zamanlar oldu. Kıbrıslı iş adamı Asil Nadir’e Güneş ve Günaydın gazetelerini satın aldırdı ve Nadir üzerinden diğer gazete sahiplerini hizaya getirmek istedi. Hatta o dönemde “2.5 gazete kalacak” dedi. Herhalde aklından geçen, Asil Nadir’in Günaydın’ı, Simavi’nin Hürriyet’i ve Cumhuriyet gazeteleri idi. 1988’de Mehmet Ali Birand, Abdullah Öcalan ile röportaj yaptığı, savcılar üzerinden Milliyet gazetesini bastılar, yayını, kamyonları durdurmaya çalıştılar. O yıllarda Turgut Bey de tek adamlığa özendi.

O dönem doğrudan baskı gördünüz mü?

İlk Körfez Savaşı’nda, Saddam Hüseyin, Kuveyt’i işgal edince, Özal, ABD ile birlikte Irak’a müdahale etmeyi öngören bir politika izledi ve kendisine karşı çıkanlara çok büyük tepki gösterdi. O zaman Milliyet’in Ankara büro şefiydim. Bülent Ecevit ile Bağdat’a Saddam Hüseyin’e gittik, haber yaptık. Özal beni gazetenin sahibi Aydın Doğan’a şikâyet etti. Bir telgraf mesajı gördüm; benden ismen söz ederek, gazetede görevimin sonlandırılması isteniyor; “Bu adamı atın” demeye getiriyorlardı. Ancak ne gazetenin sahibi Aydın Doğan bu lafı duydu, ne de yayın yönetmenlerim Doğan Heper ve Altan Öymen. Haber tam sayfa manşetler halinde verdik. Fakat Özal’ın iyi bir huyu vardı. Bir süre sonra unutturdu. Olaylar da bizi haklı çıkardı. Sonuçta unutuldu. Bu tür olaylar basında olagelmıştır ama bunu bir kan davası haline getirmek gerekir.

Hem geçmişte hem bugün olanlar, gazeteciliğe inancınızı nasıl etkiliyor?

İnancımı kaybetmiyorum. Bizim bildiğimiz, savunduğumuz gazetecilik batmayacaktır, tersine yükselecektir. Çünkü medyaya baskı, sürdürülemez bir durum yaratır. Bunda devam etmek Türkiye’yi, Putin’in Rusya’sı durumuna düşürür. Demokrasi büyük yara alır. Gazetecilerin işinden gücünden olması, hapse atılması nasıl sürdürülebilir? Yurt dışında, AB’de bunlar izlenmiyor mu sanıyorlar. Ben Milliyet’te yaşadıklarımı yazdım. Başkaları da kendi yaşadıklarını yazıyor. Bunlar olmadıysa, “Olmadı” desinler.

Gazeteciliğin geleceğini nasıl görüyorsunuz?

Biz gazeteciler açısından öncelik, mesleğimizi yeniden itibarlı, saygın hale getirebilmek; sektörü dışarıdan gelen, zayıf ve iktidar güdümlü sermayeden koruyabilmek. Adam ihale alıyor, bir sabah uyandığında kendini gazete sahibi olmuş buluyor. O gazeteyi alması dayatılıyor, isteniyor. Bunlar hakikaten sıkıntılı durumlar ama biz gazetecilerin de birbirimizi hırpalamak yerine mesleğimize sahip çıkmamız, editöryal bağımsızlık denen şeyi yeniden tanımlayarak, belli garantilere bağlamamız, sendikal hakları yeniden gündeme getirmemiz ve gazeteciler arasında dayanışmayı sağlayacak yeni platformlar üretmemiz gerekiyor.

Çok deneyimli bir gazetecisiniz. Bu tür müdahalelerin siyasi iktidarlar açısından nasıl sonuç verdiğine dair gözlemleriniz var mı?

Evet. 28 Şubat sonrasında, Mesut Yılmaz’ın başbakanlık döneminde kamu bankası Türkbank özelleştirildi. Fakat Türkbank’ın satışında bazı şaibeler ortaya çıktı. O dönem Mesut Yılmaz ile Tansu Çiller arasında ağır bir siyasi rekabet vardı. Türkbank’ın mafya ile bağlantılı bir iş adamına satıldığı, arkasında yeraltı dünyasının isimlerinden Alaaddin Çakıcı’nın olduğu söylendi. Sonra Milliyet gazetesi de Türkbank’ı satın alan sermaye grubu tarafından satın alındı. Birkaç ay içerisinde birkaç milyon dolarlık bir satış süreci gerçekleşti. Sonra muhalefet tarafından satışın arkasındaki şaibeler ortaya atılınca önce hükümet devrildi sonra dönemin başbakanı Yılmaz, görevini kötüye kullanmaktan Yüce Divan’a sevk edildi. Bunlar yaşandı. İş adamlarını zorlayıp gazete sahibi yaparsanız, günü gelir bunlar, Meclis soruşturması, yargı konusu olur. Böyle şeyler her zaman yaşanmıştır. Burası Türkiye. Süleyman Demirel’in deyişiyle 24 saat çok uzun bir süre, her şey değişebilir. □